

KOIVISTON viesti

Nro 1 Tammikuu 2012

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Vanhojen lehtien sivuilta

*Koiviston Viestin lukijoilta on tullut palautetta, että leh-
dessämme voisimme julkaista vanhojen lehtien artikkeleita
ja kuvia. Lehden tekemisen tueksi perustettu taustaryhmä
ideoi samaa. Päätimme toimituksessa ottaa selvää, löytyykö
vanhojen lehtien sivuilta sellaisia juttuja ja artikkeleja, jot-
ka olisivat mielenkiintoisia nykyelämässä muutenkin kuin
perinne- ja kulttuurihistorian näkökulmasta.*

Vuonna 1945 kirkkoherra Koivuneva perusti Koiviston Viestin voidakseen lähettää kirjeitä evakokotipaaleilla hajaantuneelle seurakunnalleen. Siirtoseurakuntien lakkautamisen jälkeen 1949 Koiviston Viesti siirtyi Koiviston seurakunnalta Koivistolaisten Seuralle. Lehti on alusta saakka ollut sekä hengellisten että maallisten viestien viejä, ja koivistolaisuuden hengen ylläpitäjä ja merellisen elämäntavan tulkki. ”Taas tul seilattuu, sano entine kippaar, ko Koivisto Viestin ol lukent”. Kaupallisuus on pysynyt poissa lehtien sivuilta ja vuosien saatossa on osoittautunut erittäin tärkeäksi, että lehti on ollut koivistolaisten oma. Lehteen ovat kirjoittaneet pääasiassa koivistolaiset itse ammattijournalistien sijaan.

*”Taas tul
seilattuu, sano
entine kippaar,
ko Koivisto
Viestin ol lukent”*

Satunnaisia poimintoja Koivistosta ja talvesta

Niilo Villanen toimitti Viestiä 70-luvulla. Silloinkin lehteen lainattiin vanhaa. Vuoden 1928 Kannaksen-lehti esitteli Kannaksen pitäjää. ”Pakanuuden aikainen kuulu Karjalaisten satama on juu-

ri ollut Koivistolla. Ja sellaiseksi se olisi jäänytkin, elleivät valtioliset syyt olisi siksi pakottaneet kehittämään Viipuria. Asemansa puolesta olisi Koivistoa muinaisina rauhattomuuden aikoina ollut vaikea puolustaa. Kun Viipuria aikanaan luotiin, pakotettiin sinne koivistolaisia muuttamaan kuoleman rangaistuksen uhalla”. Kunnallista kehitystyötä esitellessä huomioitiin myös ruumiin kulttuurit: ”Urheilu vahvistaa. Sopiva urheilukenttä joka kylään olisi sen vuoksi tarpeen vaatima. Kentän tulisi silloin olla ihmisten ilmoilla, ettei siitä tulisi juopottelijoiden, korttipelurien ja muiden irstailijoiden tyyssija. Sillä sellaisesta elostelusta on jo muissakin järjestöissä saatu enemmän kuin tarpeekseen”.

Ja kyllä Koivistolla urheiltiin. Naisten mäkihyppy on viimein saatu arvokisojen ohjelmaan, mutta ainakin Koivistolla on mäkeä hypätty jo taannoin Tervahartelan hyppymäissä hameenhelmat hulmuten: ”Keväthanget hohtivat auringossa, oli oikea hiihtoilma. Isän verstaasta kotoisin olevat suksiparit oli puleerat-

tu kauniin kiiltäviksi ja kärjet kiperretty kauniisti pystyyn. Mitäs siinä, tyttöporukka vain kasaan, ja niin sitten pukeuduttiin sen ajan hiihtoasuun, töppöset ja villatakki hameen kanssa.

jatkuu sivulla 4

*”Kun Viipuria
aikanaan
luotiin,
pakotettiin
sinne
koivistolaisia
muuttamaan
kuoleman
rangaistuksen
uhalla”*

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Muotoilu on kaikkien yhteinen asia

Suomeen saatu maailman muotoilupääkaupunki vuosi WDC Helsinki 2012 on kuin vuoden 1952 olympialaiset: kaikkia jollain lailla koskettava, suomalaista identiteettiä ja kansainvälistä kohtaamista edistävä, maailmanlaajuisen tapahtuma. Ja tämän muotoilupääkaupunkivuoden ohjelmaa valmistellessani olen törmännyt useampaan kuin yhteen ”meikäiseen”. Pietarissa Helsinki-päivän ja WDC vuoden tapahtumissa törmäsin Ullan siskoon ja kirjeenvaihtajaamme Anders Mårdiin. Uudenvuoden vastaanotolla Helsingin senaattorilla ja juhlatilaisuudessa oli useampia koivistolaisia ja ensitervehdyksellä karjalaisiksi ilmoittautuneita. Toissapäivän Designers Street -muotoilijayhteisön palaverissa lisäksi paikalla oli Hoikkaloita ja toinenkin Maksalahden Penttilä-Römpötti-Koivisto -juurinen arkkitehti. Ja arvatkaa vaan ketkä palaverissa puhuivat eniten.

Tuntuu eriytyneen hienolta olla mukana valmistelmasa Karjalaliiton kesäjuhlien muotoilupääkaupunkivuoden ohjelmaan kuuluvaa Muotoilu ammentaa perinteestä – seminaari- ja näyttelykokonaisuutta. Hilma Kaukaisen vanhat vaatemallit tuunataan uudeksi mallistikoksi, kansallispukukankaista sovelletaan uudella lailla käyrröön, ryöpäjoissa voivat kaikki osallistua itse tekemiseen. Olemme luovaa porukkaa ja meillä on käsillä tekemisen taitoa perittyinä edeltäneiltä sukupolvilta. Ja käsillä tekemisen kautta olemme oppineet käsittämään monenlaisia asioita. Koivisto-juhlien taide- ja käsityönäyttelyt, perinnetyönäytökset, kilpailutyöt ovat vuodesta toiseen osoittaneet, että perinne on vahva ja ajassa kestävä. Tumpelosormiset eivät olisi saaneet aikaiseksi kansallispukuisia nukkeja, saatikka laivoja ja verkkojen pauloja.

Nyt jos koskaan käsitöiden tekeminen on trendikästä ja suosittua. Ystäväporukat kokoontuvat yhteisiin neuleiltoihin ja askartelemaan Stromsön malliin. Lehdistä ja televisiossa näytetään mallia. Itse tehty koetaan monesti arvokkaammaksi kuin hienoinkin (Kiinassa valmistettu) maailman merkituote. Jos ruoanlaittobuumi oli edellinen elämäntapa trendi ja siinä yhteydessä myös perinteisten ruokienvalmistustemien arvostus nousi, on nyt samanlainen mahdollisuus perinteisten käsityötapojen arvostukselle. Toivoisinpa että koivistolaiset osaajat toisivat rohkeasti esille erilaisia malleja ja valmistustapoja erilaisissa tilaisuuksissa. Perinteen siirto onnistuu parhaiten nyt, kun nuoret ovat aiheesta itse innostuneita.

Hartaast'

Ensimmäinen ja viimeinen

”Minä olen alfa ja oomega, ensimmäinen ja viimeinen”. Kun kirjoitan tätä tervehdystä Koiviston Viestiin, on vuoden viimeinen päivä. Se on tilinteon päivä. Muutaman tunnin päästä vuosi vaihtuu ja elämme ensimmäistä päivää. Se voisi olla toiveiden päivä. Silloin voimme ajatella ja suunnitella tulevalle vuodelle hyviä ja kauniita asioita. Voimme luvata toisillemme jotakin kaunista ja päättää pitää lupauksemme. Voimme luvata itsellemme, että hoidamme terveyttämme, syömmme säädyllisesti ja pysymme raittiina. Jumalakin lupaa meille voimat pitää lupauksemme, jos todella tahdomme sitä.

Jeesuksen lupaus, että Hän on ensimmäinen ja viimeinen, on mahtava. Siihen voi turvata koko elämänsä ja iankaikkisuuden. Hän ei ole koskaan pettänyt lupauksiaan. Jokainen Raamatussa oleva ennustus toteutuu ennemmin tai myöhemmin maailman historiassa ja yksilön kohdalla. Jeesus on paras henkivakuutuksemme. Hän

on vahva turvamme. Mikään vaara tai vahinko ei tule osaksemme Jumalan tietämättä. Ja sittenkin, jos onnettomuus on osanamme, Hän kantaa meitä käsiavustillaan.

Voi olla, että koivistolaistenkin joukossa on (toivottavasti ei ole) sellaisia, jotka pitävät

Jumalan lupauksia hölynpölynä. Ehkä jotkut ovat kokeneet liian kovia sodassa ja sodan jälkeen. Nuoremmat eivät ehkä edes aavista mitä vanhemmat koivistolaiset ovat kokeneet ja mitä kestäneet. Omat muistoni ovat Jumalalle myönteisiä ja kiitollisia, sillä omat vanhempani kestivät vain uskonsa varassa. He panivat toivonsa Jeesuksen nimeen. Jeesuksen nimipäivää vietämme Uuden Vuoden päivänä. Muuan vanha koivistolainen äiti laulatti hengellistä laulua: ”Lihaisihin tauluihin, uskovaisen sydämiin Jeesus-nimi piirrettiin, synnit anteeks annettiin. / Elämässä, kuolossa Jeesus-nimen turvissa risti riemuin kannetaan, synnit anteeks annetaan”

”Me emme elä itseämme, vaan toisiamme varten”

Jos Jeesus on elämässämme ykkössiälä, ensimmäinen ja viimeinen, aa ja oo, ei meillä ole pelkoa tulevasta. Hänen edessään annettut lupauksetkin pitävät voimansa. Jeesus kasvattaa meitä rakkaudella, mutta jämäkällä otteella. Niin meistä tulee vuosia vuodelta vähän kiltimpiä ja kypsempiä Herran omia. Voi olla, että voimme olla sitten valona ja opastena jollekin ekyksissä olevalle lähimmäisellemme. ”Me emme elä itseämme, vaan toisiamme varten”

Jumalan siunaamaa vuotta 2012 toivoo Valma Luukka

Uusi vuosi eessä meillä

Vuosi uusi nyt on meillä, vanha on jo karkuteilla mabdoton siis muutoksiin. Vaan liekö silti tullut vielä aika uusiin siirtoihin? No, presidentti valitaan. Mut ei entisiä laujaan maata elleen ohjataan valitaanka kuka vaan. Euroill' ostot maksetaan niin kuin kymmenenä vuonna. Kaikki kalliimpaa on vaan. Robkeasti vuoteen uuteen silti katseet suunnataan. Pelko pois siis! Tulevaisuuteen tässä kaikin matkataan! Säikky tosi suomalainen ei edes pienitä piruakaan!

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 2012!

Martti Piela

Harhautuneet haaveet

Illan tuoksu tuulesa jo unen aikaa ennakoii. Puiden varjot lumella kuin lumpeet kaislikossa ui. Menneen muistot mielessäni kiertää huojuvaista kehää. Utukuva unestani kahleissansa mielen pitää.

Missä menneet haaveet suuret? Minne harhautuneet haaveet? Seitteihinsä sokeutuneet? Mikseivät ne toteutuneet?

Hiippuu ilta, varjot unen maan yön varjoihin jo yhtyy, yöhön katoaa.

Martti Piela

KOIVISTON viesti

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä. Lehteen tarkoitettuna ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan. Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista. Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa. Liikeilmoitukset 50 snt/ppm Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena: studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/tai diskettit, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen: **Studio Salokannel Et Toivonen, Koiviston Viesti** p. 03 7824 553 **Rauhankatu 8, 15110 Lahti.** Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteeseen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset aina kirjallisena tai sähköisesti edellämmainittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia. Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 7e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämmäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehdien postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja Riikka Salokannel, 0400 94 96 95 Kuvatoimitus ja taitto Rami Toivonen, 0400 780 398

Reino Sakari Salo

Hollming Oy:n toimitusjohtajana ja pääjohtajana yli neljän vuosikymmenen ajan toiminut vuorineuvos Reino Salo kuoli Raumalla 1. joulukuuta. Hän oli syntynyt Helsingissä 20.2.1920.

Salo taisteli jatkosodassa tykistöissä tulenjohtajana, kirjoitti ylioppilaaksi sodan jälkeen Niinisalon internaatissa ja opiskeli rakennusinsinööriksi Tampereella. Raumalle hän tuli nahkahdasta rakentamaan 1948, ja seuraavana vuonna hänestä tuli sotakorvauksia rakentaneen F.W. Hollming Oy:n rakennusosaston päällikkö. Salo avioitui toimitusjohtaja Filip Hollmingin tyttären Aila Hollmingin kanssa, ja Filip Hollmingin kuoltua alkuvuodesta 1951 Salo nimitettiin yhtiön toimitusjohtajaksi.

Puisten sotakorvauksalusten veistämönä aloitannut yritys kasvoi Salon johdossa teräsalusten rakentajaksi ja vaativien erikoisalusten toimittajaksi, joka tuli tunnetuksi muun muassa 1980-luvulla Neuvostoliittoon rakentamistaan monipuolisista tieteellisistä tutkimusalusista. Hyvin vetäneen idänkaupan vuosina Salo kuului kaupoista

neuvotteleeseen suomalaisen teollisuusjohtajien terävään kärkeen. Hän laskeski viettäneensä 37 vuoden aikana yhteensä kolmisen vuotta Moskovassa kauppatarkoilla.

Laivatoimitukset Neuvostoliittoon olivat telakayhtiölle tuottoisia, ja Salolla oli rohkeutta käyttää varallisuutta yrityksen laajentamiseen monille uusille toimialoille. 1978 Hollming osti vaikeuksiin joutuneen Saloran osake-enemmistön. Saloran hallituksen puheenjohtajana Reino Salo oli keskeinen vaikuttaja, kun Salora ja Nokia perustivat yhdessä Mobiran, josta alkoi Nokian kasvu kännykkäjäiksi. Reino Salo rakentanut ja Hollming rahoittanut Mobiralle tehtaan Saloon. Hollming luopui nopeasti kasvaneesta ja käyttöpääomaa vaatineesta Mobirasta 1982, ja viimeiset Saloraa koskaneet Hollming myi Nokialle 1988.

Reino Salo oivalsi, et-

Maria Isotalo

tä menestystä ei tule ilman tuotekehitystyötä ja uusia keksintöjä. Yksi parhaista oli ohjattava Aquamaster-potkurilaitte. Ensimmäinen Rauman kaupungin mutaproomuun henkilöauton ja traktorin osista. Hollmingilla aloitettua potkurilaitetuotantoa jatkaa Raumalla nyt Rolls-Royce, ja alan osaaminen on synnyttänyt Raumalle toisenkin hyvin menestyvän potkurilaittevalmistajan.

Reino Salo toimi monialayhtiöksi kasvaneen Hollmingin hallituksen puheenjohtajana vuoteen 2000. Laivanrakennuksesta Hollming luopui 1990-luvulla. Raumalainen laivanrakennusteollisuus yhdistettiin 1992 Finnyards Oy:ksi, jonka raskaat tappioiden ajoiivat vähemmistöomistajan ulos muutamassa vuodessa.

Reino Salo toimi monialayhtiöksi kasvaneen Hollmingin hallituksen puheenjohtajana vuoteen 2000. Laivanrakennuksesta Hollming luopui 1990-luvulla. Raumalainen laivanrakennusteollisuus yhdistettiin 1992 Finnyards Oy:ksi, jonka raskaat tappioiden ajoiivat vähemmistöomistajan ulos muutamassa vuodessa.

Kauppaneuvoksen arvo Reino Salolle myönnettiin 1973 ja vuorineuvoksen arvo 1985, vuonna 2000 hänelle myönnettiin SL K1.

Turun Sanomat/Jari Rantanen

– Puheenjohtajalt' itseltää –

Joulu on suomalaisille läheinen ja tärkeä asia. Koin sen erityisesti viettäessäni jälleen sitä Thaimaassa. Thaimaan virallinen uskonto on buddhalaisuus, jota tunnustaa lähes 95% väestöstä. Kristittyjä on vain noin 1%. Joulu siellä ei vietetä samassa merkityksessä kuin Suomessa. Joulu kyllä näkyy kaupallisesti lähes samalla tavalla kuin meillä, mutta sen uskonnollinen funktio puuttuu kokonaan. Sen sijaan uuden vuoden vaihte on tärkeä juhla-aika ja sen yhteydessä on useimmilla työntekijöillä monta vapaapäivää. Thaimalaiset antavat toisilleen myös uuden vuoden lahjoja. Vuoden vaihdetta juhlihan yleensä komein ilotulituksin. Tilaisuus pidettiin siellä ei juurikaan nähty, sillä Bang Saenin kaupunki oli lahjoittanut rahat Thaimaan tulvista kärsineiden auttamiseen. Thaimalaisittain elämme nyt vuotta 2555, joka vastaa kristittyjen vuotta 2012.

Edellisestä joulusta poiketen vietimme nyt Thaimaassa perinteisen suomalaisen joulun. Aloitimme sen menemällä Pattajalle suomalaisen evankelisluterilaisen joulumessuun. Tilaisuus pidettiin siellä olevan norjalaisen merimieskirkon suurella terassilla yleisön istuessa taivasalla joululalojen tuikkeessa. Vaikka olimme yli 8 000 kilometrin päässä koti-Suomesta, paikalle oli kokoontunut lähes sata turistimatkaillijaa tai vakituksimmin Pattajan seudulla asuvaa suomalaista.

Joulun tunnelma oli täydellinen, vaikka tilaisuutta vietettiin jo pari päivää ennen aattoa. Lauloimme suomalaisia joululauluja, kuulimme joulusaarnaa ja jouluevankeliumin sekä nautimme chtoollisen. Kirkolliset toimitukset hoiti Thaimaassa toimiva suomalainen siirtolais- ja turistipappi, pastori Jyrki Markkanen. Ehtoollisen toimittamisessa häntä avusti kristillisen kirkon palveluksessa oleva thaimalainen naispappi. Tilaisuuden musiikista vastasivat Pattajan suomalaisen koulun opettajat ja oppilaat. Kolehti kerättiin Thaimaan tulvista kärsineiden perheiden avustamiseksi. Itse jouduin toimimaan kolehtituoton luotettavana laskijana ja totesin tulosta kertyneen lähes 5 000 bahtia. Kirkonmenojen jälkeen pihalle järjestettiin pöydät ja meille tarjottiin kirkkokahvit ja pullat. Siinä kahvitellessa kuului vilkas keskustelu kaikista pöydistä, kun suomalaiset kertoivat kuulumisiaan ja tarinoitaan toinen toisilleen. Meitä houkuteltiin myös liittymään jäseneksi Pattajan Suomi-seuraan, joka kuulemma on erittäin aktiivinen.

Aattoiltana nautimme supisuomalaisen joulupäivällisen kinkkuineen ja laatikoineen – senkin ulkona tähtitaivaan alla omalla pihallamme lähes kolmenkymmenen asteen lämmössä. Joulun tunnelmaa lisäsi tähdellä ja joululaloilla koristamamme ”pihakuusi” sekä yön kirkas tähtitaivas ja keltainen kuunsirppi, joka sillä puolella maapalloa makaa vaaka-asennossa. Yhteisesti totesimme vaimoni kanssa, että joulun ja sen tunnelman voi halutessaan saavuttaa missä tahansa maailman kolkalla. Suomalaiset kumppanimme yhtyivät näkemykseen, että kyllä joulu on juhlista jaloimpia.

Hyvää alkanutta uutta vuotta kaikille Jiivee

Rakkaamme

Lahja Marjatta PIELA

s. 10.8.1922 Humaljoella
k. 17.12.2011 Kemiössä

Lämmöllä muistaen
Ester
Yrjö
Sisarten lapset perheineen
Sukulaiset ja ystävät

*Katpuun sinikukkarinne
Karjalassa aina lie –
Kulhamuistot käy sinne
vaikka tiemme kunne vie!*

Suunaus on toimitettu 31.12.2011 Kemiön kirkossa.

Lämmin kiitoksemme Teille kaikille,
jotka kunnioitte rakkaamme

REINO SALON

muistoa ja otitte osaa suruumme.

Omaisat

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdyssteenä – järjestää kotiseututalaisyksiksi – harjoittaa julkaisutoimintaa – suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651

Sihteeri, Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki1A2,
02280 Espoo. puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolombus.fi

varalla Risto Kaukiainen, Helsinki
Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lranta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601

Senioritoimikunta, Helge Teikari pj
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Seppo Mäkinen, Kouvola. 040-506 0430
varalla Martti Karvonen, Kausala
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hanna Silfver, Piispansrasti. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
puh. 040-5811 642
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolombus.fi

Koivulehtii

Vuonna 1966 perustettu Tampereen Koivisto-seura ry julkaisee vuosittain oman Koivistolaisii Koivulehtii –lehtensä.

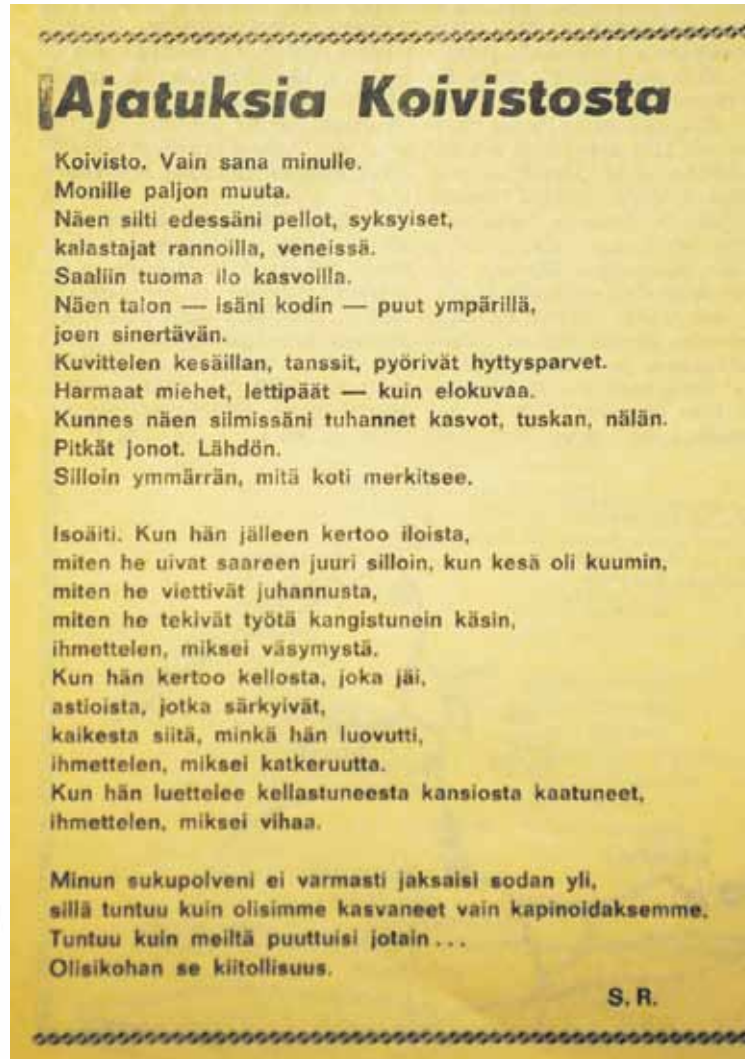
Lehteä toimittaa Veli Hämäläinen ja siinä on varsin kattavaa artikkelia sekä Koivisto Seuran että tamperelaisten oman seuran toiminnasta ja koivistolaisista perinteistä. Seurassa on 20 jäsentä ja he kokoontuvat säännöllisesti Tampereen Karjala-seuran huoneistossa. Perinteisiä tapahtumia ovat puurojuhla ja pääsiäisjuhla.

Tänä vuonna jäsenistön teemana on ollut nykyinen kotipaikka. Evakon uusi kotiseutu -sarjan kirjoituksissa Virpi Mäki kuvaili lapsuuttaan Messukylän Vehmaisissa ja aikuisuutta Tampereen keskustassa. ”Lapset elävät omissa perheissään omaa elämäänsä. Elämänmeno! Elon iloa! Ystävät, tuttavat ja sukulaiset ympärillä ja sen vuoksi elämämme tuntuu vieläkin yhtä arvokkaalta, kunhan muistamme nauttia lähekkämme (mikäli niitä on määrätty) ja mikäli emme murehdi turhia.” Vihdoin on evakoillakin lupa täysin rakastaa omaa uutta kotiseutuaan.

Veli Hämäläisen ottamassa kansikuvassa Luhankalaisia kesänuotan vetäjiä Koiviston Hämäläiset ry:n kesäjuhlista.

RS

Vanhaa uudella lailla –muotoilu ammentaa perinteestä

Vaikkeivät lapikkaat taida alun perin koivistolainen tuote ollakaan, sopivat nämä lapikkaat aloittamaan hyvin pienen juttusarjamme Muotoilu ammentaa perinteestä.

Maailman muotoilupääkaupunkivuoden ohjelmassa myös karjalaisesta perinteestä ammentavaa muotoilua ja kädentaitoja tuodaan esiin. Uusi aika ja tavat rakentuvat vanhan pohjalta. Asioita ei tarvitse kopioida suoraan ja sellaisenaan, vaan hyväksi havaitusta voi inspiroitua ja luoda sen pohjalta jotakin uutta.

Kuvien lapikkaat ovat uutta, raikasta, iloista suunnittelua. Paksusta huovasta on

valmistettu kotimaiset Revontulihuopapapikkaat. Eri värit sopivat talven raikkaisiin ulkoiluvaatteisiin. Kunnan kumipohja estää

liukastelut. Lapikkaat voi halutesaan tilata netistä, jossa isoäitien aikaan nimisiltä sivuilta löytyy paljon tuotteita joiden kanssa on

Isoäidin aikaan.

helppo tehdä nostalgiamatkoja. www.isoaidinaikaan.fi

Myös koivistolaisten ”oma” Marimekko kulkee värikkäiden lapikkaiden perinteestä ammentavaa polkua. Noora Niinikosken suunnittelemat värikylläiset jalkineet ilahduttavat. Lapikkaat ovat pehmeää nahkaa. Niissä on huopavuori ja pitävät kumipohjat. Näillä voisi harppoa vaikka saapasjalkakissan satujen maailmaan.

RS

Ministeri Jaakko Numminen ja nuorisoseuraliike

Ministeri Numminen kertoo nuorisoseuraliikehistorian saatesanoissa:

- Jonakin sydäntalven päivänä 1990-luvun lopulla nousin linja-autoon Kuninkaantien varrella Siipoon Viirilän pysäkillä silmälasit huurussa ja raskas salkku täynnä nuorisoseuraliikkeen papereita. Auton etuosasta virkkoi vanha parrakas mies minulle ystävällisesti: ”Tervetuloa

Konnitsan nuorisoseuraan!” Hämmästyneenä vastasin: ”Sanoittepa sananne oikealle miehelle.” Ukko katsoi häntä yhtä hämmästyneenä.

Lausahdus kiinnosti ministeri Nummista sen verran, että hän soitti Eteläkarjalaisten nuorisoseurojen liiton toiminnanjohtaja Kirsi Aholle ja kysyi, oliko Karjalassa ollut Konnitsan nuorisoseuraa. Hetken papereita tutkittuaan tämä ilmoitti, että Viipurin läänin Pyhäjärvellä on toiminut Konnitsan nuorisoseura, jonka talokin oli palanut vuonna 1933. Ilmeisesti siellä oli käytetty mukailua maisteri Aleksanteri Salavan 1800- ja 1900-lukujen taitteessa kehittämälle kautta maan tunnetulle sanonnalle: ”Tervetuloa Hermannin nuorisoseuraan!”

Omat yhteydet

Kaikilla suomalaisilla perheillä on ollut kosketuskohtia nuorisoseuraliikkeeseen, niin ministeri Nummisenkin perheellä.

Nuorisoseuraliikkeen historian parissa hän on työskennellyt 1950-luvun alkuvuosista lähtien. Vasta siirryttyään eläkkeelle hän on vuodesta 1996 työskennellyt pääasiassa nuorisoseurahistoriaprojektin parissa.

Suomalaiset ja nuorisoseuraliike

Ministeri Numminen kertoo, että lähes jokainen suomalainen on joutunut tekemisiin nuorisoseuraliikkeen kanssa, jollei muuten niin käymällä seurantalossa iltamassa, juhlassa tai tansseissa. Nuorisoseurat ovat toimineet etupäässä maaseudulla, joskin 1800- ja 1900-luvun taitteessa oli myös voimakkaita kaupunkinuorisoseuroja. Lukuisista perheistä nuorisoseuroissa on toiminut kolme, jopa neljä sukupolvea. Alkuaikoinaan nuorisoseurajärjestö oli varttuneen nuorison liike, mutta sittemmin seuroihin on kuulunut kaikenikäisiä, ja 1900-luvun loppupuoliskuympäristössä on korostunut varhaisnuorten, Kalevan nuorten, osuus.

Suururakka on tehty; viisiosainen Yhteisön voima – Nuorisoseuraliikkeen historia on valmis. Ministeri Jaakko Numminen osoittaa kiitoksensa niille lukuisille henkilöille ja tahoille, jotka ovat antaneet apuaan teossarjan eri vaiheissa.

Mittava aineisto

Jokaiseen teoksen viiteen osaan sisältyy osakohtainen paikkakunta- ja henkilöhakemisto. Viidenteen osaan on liitetty luettelo kaikista tietoon tulleista Suomeen vuosina 1889–2006 perustetuista nuorisoseuroista. Mukana ovat myös eri puolilla Karjalaa toimineet nuorisoseurat. Niiden joukossa

ovat myös sodan jälkeen toimintaansa jatkaneet karjalaiset nuorisoseurat.

Nuorisoseuratyötä koskeva lähdeaineisto on valtava ja suurelta osalta hyvin hajallaan ja luettelematon. Tässä teoksessa sitä on voitu käyttää vain osittain, mutta keskeiset lähderyhvät on yrittetty tavoittaa. Ministeri Numminen

sanoo, että nuorisoseuraliikkeen tulevia tehtäviä onkin nuorisoseurakirjallisuuden ja arkistoinnin kokoaminen ja luettelominen.

Ref. Teossarja

Suplikassaappaat

Impi Pielan oman lapsuutensa kuvauksen mukaan

Martti Piela

Syksy. Maa o jo kohmees. Koulukii o alkant. Ollaa justii välitunnill. Tiina kyyristellöö pihamaalla paljai jaloi ja koittaa peitellä hammehelmoilla kylmäst punottavvii varpahiiaan. Mut talveks hää saapkii sit oikea suutari tekemät nappikengät. -

Lehmä o teurastettu, nahka parkittu ja nyt teetetty suutaris kengät. Soppii niitä nyt ihhailla! Tiina katseloo uusii kenkijää, jos pasoo niitä välil nenäliinallaa, si vaika olisiiit päässeet likaantummaa. Ol harvinaist, et sai uuvet kengät! Enne ol ain saant tyytyty toise vanhoih, käytettyih kenkiä.

Isä ompel itsekii iltasil ja syyspäivinkii suplikassaappahii. Hää ol tehtnt jo aikasemmi sukiaiset valmiiks. Siiharjakset kiinnitettiin kalastajalanga päihi. Paremmathane olliit ko nauhat. Se se vast o mies ko osajaa tehä sukiaise!

”Tuohaa pitelemmää toisest pääst,” isä sanoo Tiinal. Hää o laittant hienoo pellavalankaa monikerroksiseks. Nyt sit Tiina toises

ja isä toises pääs lankaa pitelemäs ja kiertämäs sitä oikee pippuriseks. Lanka taitetaa keskelt kakskertaseks, ja molempii päihi panna katajakset. Sit isä ottaa piene pikilappuse, vetelöö sil lankaa muutama kerra, ja sit onkii suujatin valmis. Isä o nyt niitä useampiiki valmihiin.

Hää laittaa naha suutariapulaise välilii, kiertää ruuvit kii ja alkaa ommella suplikasta. Itse hää laulelloo hiljaksillee ja välist naputteloo ommelta vasaral.

Isä o hyvä suutar. Muutekii hää pystyy kaikkee, mitä vaa yrittää. Usiast suutaroijsessa hää käsköö Tiinaa lukemaa isälle ääne

sanomalehtee.

Tina o yheteroist, ko hää saap kansakoulu päästötotistukse koulu parhaampaan. Tiina o ilone ja Isä ylpee tytöstää. Tiina haluais jatkaa koulukäyntii, mut mist rahat? Suur pere vaatii kaik, mitä kokkoo saahaa. Ja kauppavelka senko kasvaa. Lopult lissää velaks enkö kasvaa. Lopult lissää velaks enkö kasvaa. Lopult lissää velaks enkö kasvaa.

Ko laps vähäkkii kasvo, hänet pit yrittää hankkii leipään itse. Enimäksee lapset opettellit kutooma verkkoii, Käyttii kovvaa kissaa

naapuri lapsii kans siint, kuka kerkiää ensimmäiseen kerra päähä. Kuletti millo kenekii kotoon kilpailemas.

Tiina ol oppint parantammaaki verkkoii. Hää kiertel talost toisee, sai ruua ja palkkaa, millo 50 pennii, millo marka, millo puoltoistakii päiväs. Jotkut isänät ei maksaneet ko 25 pennii päiväs.

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TT MATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

Tääl' tapahtuu

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Suosittu laivamatkat Vikingillä jatkuvat.
Viking Isabella Turusta maanantaina 27.2.2012 lähtö klo 20.55
Paluu Turkuun tiistaina 28.2.2012 klo 19.50.

Hinta 25 €/henkilö, johon sisältyy majoitus A-luokan kahden hengen hytissä, buffet-lounas ruokajuomineen, pullakahvit sekä yhteinen ohjelmallinen tilaisuus arpajaisineen koulutustiloissa.
Yksin A-luokan hytissä 28 €.

Ilmoita tulostasi mahdollisimman pian
Airi Saariselle puh. 0400-538443 tai
sähköpostilla airi.a.saarinen@gmail.com

Tervetuloa mukaan!

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Tervetuloa mukaan kevään toimintaan

27-28.2. 2012 Laivaristeily Viking Isabellalla

10.3. 2012 yhdistyksen vuosikokous

3.3.2012 Perinnetalvikalastus Paraisilla
Paikka: Matti Aggen talon rannassa Gundvikintie 243 Parainen
Aika: klo 12.00 alkaen, kalaserpararjoilua, kalaputka ym. perinnetoimintaa

Lisätietoja perinnetalvikalastuksesta
Henry puh. 0505825417 ja Matti puh. 0405367701

Perinteistä piirakanleivontaa

Tervetuloa piirakanleivontakurssille Pornaisiin 3.3.2012!

Vatnuorin kyläyhdistyksen järjestämä perinnepiirakkakurssi pidetään lauantaina 3.3.2012 Pornaisten Yläkoululla, Koulutie 4. Kurssin tavoitteena on siirtää karjalaisia ruokaperinteitä sukupolvelta toiselle ja muillekin halukkaille. Kurssi on maksuton. Kurssilaiset leipovat piirakat lauantaina 3.3.2012 klo 9-17 sunnuntain piirakkapäivällisiä varten ja toimivat päivällisillä tarjoilijoina. Pääleipurina toimii Paula Hovi. Odotamme mukaan erityisesti nuorempaa sukupolvea, mutta kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita. Mukaan mahtuu 20 ensin ilmoittautunutta. Yhteistyössä mukana Suomen Koivistoseuran Seniorit.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään keskiviikkona 29.2.2012, Päivi Rikkola, paivi.rikkola@kotikone.fi, puh. 040 5091549.

Tule ja maista mainioita makuja!

Piirakkapäivälliset Pornaisten Yläkoululla sunnuntaina 4.3.2012

Vatnuorin kyläyhdistys järjestää yhdessä Suomen Koivistoseuran Seniorien kanssa Piirakkapäivälliset sunnuntaina 4.3.2012 klo 13 Pornaisten Yläkoululla, os. Koulutie 4. Ohjelmassa on erilaisten piirakoiden syönnin lisäksi musiikkia, muisteluja ja haastelua ajankohtaisista asioista sekä arpajaiset.
Liput 10e. Paikkoja 120 hengelle.
Ennakkoilmoittautumiset 29.2.2012 mennessä
Päivi Rikkola, paivi.rikkola@kotikone.fi, puh. 040 5091549.

Tällä palstalla julkaisemme onnitteluja.
Aineisto digitaalisena otsikolla: Koiviston viesti/onnittelut, osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi.
Muussa tapauksessa disketti, CD-levy, postikortti tai valokuva osoitteeseen: Studio Salokannel Et Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti.

Kuvien lähetys omalla vastuulla.
Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjekuori postimerkkeineen.

Seniorien kanava- ja kotiseutumatka 12.6.-14.6.2012

Matkaohjelma:

Tiistaina 12.6.

Lähtö Turun linja-autoasemalta klo 8.00 (bussi 1), Mäntsälän, Helsingin, Porvoonseudulta klo 9.00 (bussi 2). Klo 13.00 lounas hotelli Leikarissa. Kiertoaajelu Lappeenrannassa, käynti sankarihaudalla, Äiti Karjala -monumentilla ja alueella olevan Koiviston sankarivainajien muistopaadella. Majoittuminen hotelliin. Illalla nautimme perinteisen särä-illallisen ravintola Kippurasarvessa Lemillä.

Keskiviikko 13.6.

Aamupala klo 5.30-6.30. Lähtö satamaan, josta klo 7.45 alkaa kanavaristeily Viipuriin. Ruokailu laivalla. Viipuriin saavuttuamme lähdemme kiertoaajelulle Koivistolle, jossa käymme kaikissa niissä kylissä, joihin linja-autolla pääsee. Retkikahvit nautimme Koivistolla. Mahdollisesti käynti öljysatamassa. Kohti Viipuria ja yöpymishotellia, jossa illallinen.

Torstai 14.6.

Aamiainen hotellissa. Lähtö ostoksille. Klo 12.00 kiertoaajelu Viipurissa mm. käynti Monrepossa. Lähtö kotimatalle klo 14.00. Ruokailu Leikarissa.

Matkan hinta 360,00€.

80 ensimmäistä ilmoittautujaa varmistaa mukaan pääsyn. Ilmoittautumiset 30.4.2012 mennessä Tapani Teikarille puh. 040 8291 824 tai Turun seudulla Airi Saariselle puh. 0400 538 443. Ohjeita ryhmäviisumin hakemista varten samoilta henkilöiltä ja <http://www.ttmakat.com/>. Suoritus matkasta 30.4.2012 mennessä TT Matkat Oy:n tilille 535714-234528. Matkan järjestelyistä huolehti TT Matkat Oy.

Koivisto seuran Senioritoimikunta

Valepiirakoita

Kun joitakin vuosia sitten ryhdyin opettelemaan oikean leivinuunin käyttöä, ei ensimmäisiä peräpallonäköisiä leipiä parhaallakaan tahdolla voinut kutsua ruisleiviksi tai limpuiksi tai hapanleiviksi. Nyt kauppojen hyllyillekin on päätenyt tuotteita, jotka eivät ansaitse nimeään. Ostoskoriin päätyneet karjalanpiirakat voivat nimittäin olla valepiirakoita.

EU on antanut tälle suomalaiselle perinneruoalle nimisuojan ja määrittänyt ja rekisteröinyt valmistusmenetelmän, joilla perinteen mukaisia tuotteita pitää valmistaa. Itä-Suomessa tarkastetussa 11 piirakkaerästä peräti kahdeksassa ei ollut noudatettu alkuperäisohjetta raaka-aineiden tai rypytyksen suhteen. Näitä tuotteita saa kutsua riisipiirakoiksi, mutta aitoja Karjalanpiirakoita ne eivät ole.

Myös muille suomalaisille perinneruoille vastaava nimisuoja on myönnetty. Kalakukkoa ja sahtia voi valmistaa vain Suomessa perinteisiä ohjeita noudattaen. Tai toki valmistaa voi, mutta niitä ei saa kutsua näillä nimillä. Pitäisiköhän hapanlohkolle ja hailisepalle määrittää samanlaiset EU-nimisuoja.

Tai isäni pravuureille, joita ovat

Hessun erikoisen lisäksi

muun muassa

ihkamölläkkä.

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi